

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon Droit.

ZATURDAG 24 APRIL.

Dit blad verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitenlanden franco p. p. f 6.00. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau van de Tijdschrift.

Advertentien van zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 25 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Vereeniging: REGT VOOR ALLEN.
Het Lidmaatschap der Tweede Kamer wordt, ter gelegenheid der verkiezing op Dingsdag den 27 April aanbevolen de Heer **M. C. VAN REENEN**.
Namens het Bestuur der Vereeniging:
J. W. CRAMER,
President.
J. A. ALBERDINGK THIJM,
Sekretaris.

AMSTERDAM, 23 April.

Het is een gelukkig toeval, dat, bij de optreding van het nieuwe ministerie, in verschillende aanzienlijke steden verkiezingen noodzakelijk zijn geworden. Daardoor toch is al aanstonds de gelegenheid ontstaan om van de zijde der bevolkingen het bewijs te leveren, dat de Koning, toen hij tot eene kabinetsverandering besloot, den toestand van het land volkomen heeft begrepen.

Opmerkelijk is het, dat te dezer zake de keus van Zijne Majesteit volkomen vrij is geweest. Geene harts-toegeltelijk opgezette quaestien, geene heftige oppositie, geen petitionnement, geene volksbewegingen hebben den val van het vorig kabinet veroorzaakt. Het ministerie is gevallen, omdat de laatste kunstmatig opgewekte levens-zonk was uitgedoofd, op het oogenblik dat het gansche land in rust en vrede was. Er was dus niets en niemand, om op den Koning enig zedelijk geweld te plegen.

Het is een belang dat niet samen te schijnen; want het gewicht, dat wij eindelijk zijn terug getreden in het tijdperk van onze konstitutionneele ontwikkeling, gedurende de laatste jaren door geweldige schokken zoo zeer bedreigd, dat zelfs des Konings Hooze Majesteit niet van de aanslagen der «onverbeterlijken» was verschoond gebleven.

Zoo er iets blijbaar is in de jongst verledene jaren, dan is het dat den troon in 1853 en 1856 geweld is aangedaan.

Kan men zeggen dat de kroon vrij was in 1853, in dien zoo dreigenden toestand, dat men op de grens scheen te staan, waar het feitelijk verzet begint?

In 1856 was het geweld door de intrigue vervangen; maar deze laatste was nog ergerlijker dan de eerste. Er werden toen kunstmatige oppositien, kunstmatige petitionnementen, kunstmatige bewegingen aangelegd. Waarom en waartoe? Eenig en alle — het was maanden vooruit in de dagbladen der partij aangekondigd — om eene bepaaldelijk aangewezenen ministers aan 't roer te brengen, zoodat men de onbeschaamdheid had op de kroon den schijn te laden, dat zij ministers had ontvangen uit de hand van eenige evenzeer onbeleefde als onbekwame dagblad-schrijvers.

Nu daarentegen, in 't jaar 1858, was alles kalm en rustig. Zoo het ministerie Vrolijk van der Brugghen be-zweken is, dan is 't onder zijne eigene onmagt. Het had twee jaren geteerd, zonder iets belangrijks uit te voeren, op de onderwijs-wet, die nog het werk was van den heer van Reenen.

Een nieuw ministerie kwam, en het is zoo blijbaar de persoonlijke keus des Konings, dat het gansche land door is verrast geworden. Er was in of buiten de hand, die aan het optredend personeel had gezonden, «Wier dat Zijne Majesteit het bij zich had ont-boden. Zoo ooit dierhalve kan men thans zeggen, dat het ministerie zijn ontstaan te danken heeft aan den volkomen vrijen wil van Zijne Majesteit, te midden van de volmaakte magt die alom in het land heerscht, ver-openbaard. In dien toestand...

En hoe is die keus ontvangen? Dat de verkiezingen werden, door te Rotterdam en te Utrecht hebben plaats gehad.

De rust, die het land geniet, is door de optreding van het nieuwe ministerie bevestigd. Geen schijn van beweging, of van partij-machtige drijfverij is sinds gegeven, uitgenomen door de kwalijk berekende poging van de

vrienden des heeren Vrolijk, die hem aan de kiezers van Amsterdam pogden aan te bevelen. De verkiezingen zijn geschied zoo te Rotterdam als te Utrecht met groote belangstelling, maar zonder eenige vertooning van onrust. En was de strijd warm, hij bleef geheel binnen de perken van eene ordelijke en gewenschte levendigheid. Geen volkspassien werden daarbij te hulp geroepen; maar beginselen. De uitslag is er te gewigtiger om, want hij bewijst, dat het land werkelijk af-keerig is geworden van kerkelijke drijvers en rust ver-langt, opdat 's lands algemeene belangen behartigd worden.

Wij vertrouwen, dat ook de hoofdstad des Rijks aanstaanden Dingsdag tot die stemming bij zal dragen door de keus van een waardigen opvolger van den heer Bosscha.

Die taak is ons te Amsterdam zoo gemakkelijk ge-maakt, dat men ook daaruit kan zien, hoezeer er naar werkelijke rust en naar de ontwikkeling van de wezen-lijke belangen des lands gehaakt wordt.

Er is eigenlijk te Amsterdam slechts één kandidaat, als namelijk de kiezers trouw willen opgaan tot de stem-bus. Die kandidaat is de heer van Reenen.

Men spreekt ook van den heer Groen van Prinsterer, die werkelijk door de orthodoxen tot kandidaat is ge-steld. Maar dit is slechts pro forma. De geheele klub der vrienden weet dat de heer Groen te Amsterdam geen kans heeft. De aanbeveling van dat partijhoofd kan aldus slechts plaats hebben, om zijn naam onder 't volk levendig te houden. Men wil namelijk in her-innening brengen, dat er nog een heer Groen van Prin-sterer bestaat, die 't bekwame hoofd is van eene kleine, maar zich door talent en werkzaamheid vermenigvuldi-gende impopulaire partij. Dat mag niet een oogenblik worden vergeten, want vroeg of laat hoopt de partij de kansen te zien omkeeren. Inmiddels vertoon zij zich, om te doen zien, dat als al de «Utrechtsche fakkie» gestorven en begraven is, zij toch nog op het terrein staat, wel gekwetst, maar niet gedood.

Men mag dus zeggen, dat de heer van Reenen de eenigste kandidaat is.

Gaarne zullen wij zijne verkiezing zien. Hij is een liberaal man en een man van orde, die ongelukkiger-wijze verdwaald geraakt in het April-ministerie, ge-eindigd is met bewijs te geven, dat hij liberale begin-selen is toegedaan, wars is van alle kerkelijk drijven, en karakter heeft om daaraan weêrstand te bieden. Wij geven hem onze stem van ganscher harte en wij noo-digen onze vrienden uit om gebruik te maken van hun stemrecht, ten einde de keus van den heer van Reenen te verzekeren.

Het is noodig, dat wij daarop aandringen. Het mag vreemd schijnen, nadat wij gezegd hebben, dat de heer van Reenen de eenige kandidaat is, en de heer Groen geen kans heeft. Maar daar zit juist het gevaar. Een letter te Amsterdam rekent er op, dat de heer van Reenen zonder twijfel zal gekozen worden. Het kan ten gevolge daarvan, dat de heer van Reenen, thans te huis blijft in de overtuiging, dat de heer van Reenen zijne stem niet behoeft. De heer Groen zou bij toeval uit de stembus kunnen komen, juist omdat de algemeene opinie meent dat de keuze van den heer van Reenen geen gevaar lijdt.

De Groenen zijn gewoon op te komen als één man. Als nu ongelukkigerwijze het grootst aantal van kiezers achterblijft, in het vertrouwen, dat de heer van Reenen toch zal gekozen worden; dan kan de stemming wel eens eene groote teleurstelling aanbrengen.

Maar daarenboven, het is van belang, dat ook de hoofdstad blijk geve van hare belangstelling in de pu-blieke zaak; zij kan dat, met de overgrote meerderheid van stemmen te geven aan den heer van Reenen. Hoe meer stemmen hem dragen, hoe krachtiger dat de ge-zindheid der hoofdstad blijken zal. En wil zij niet ach-terstaan bij Utrecht of Rotterdam, dan brenge ieder die den heer van Reenen is toegedaan, zijn stem bij naar de bus zijner wijk.

Op de stemming van Amsterdam zal acht dagen later volgen eene verkiezing te 's Hage. De heer D. van der Stoep tot generaal is benoemd, moet worden. Hij is wie is waar weder verkiesbaar en stelt zich tot kandidaat. Maar naast hem wordt aanbevolen, de heer Mr. L. Metman. Wij hopen, dat de laatste de meerderheid van stemmen op zich zal vereenigen. De redenen van onze voorkeur komen zoowel van de zijde van den heer Delprat, als van de zijde van den heer Metman. Wij zullen die eerstdaags uiteen zetten. Inmiddels bevelen wij de kan-didatuur van den heer Metman aan onze vrienden in het distrikt 's Hage ten dringendste aan.

Wij lezen in den *Heraut*, dien wij zoo even ont-vangen:

«Onder het afdrucken van dit blad, vernemen wij, dat de heer Groen van Prinsterer verzocht heeft, om bij de verkiezing voor de Staten-Generaal niet in aan-merking te komen.»

De heer Messchert van Vollenhoven, onze nieuw be-noemde Burgemeester, is een man naar het hart van den *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode*. In een artikel, voor-komende in dat blad van heden, vinden wij een geluk-wensch aan de Hoofdstad, met het voorrecht van zulk een man, met zulke gunstige antecedenten aan het hoofd van het bestuur te zien. Wij, die wij ons van de antecedenten weten van den heer v. Vollenhoven, hoopten bij de lezing dier woorden daaromtrent eene nadere inlichtingen in het artikel van den *Nieuwsbode* te vinden, ten einde ons met dat blad te kunnen ver-hegen over het bezitten van zulk een man als bur-gemeester. In die hoop vonden wij ons teleur gesteld. Wij ontmoetten in het artikel van den *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* verder niets dan lofredenen over de rede-voering, waarmede de heer van Vollenhoven zijn ambt aanvaardde. Die redevoering is nog te kort geleden om als «antecedent» van den redevoering te kunnen gelden. De wijze waarop en de redenen waarom deze aanspraak geroemd wordt zijn allerzonderlingst. De *Nieuwsbode* prijst den burgemeester omdat zijn rede niet was een programma, of zoo iets, waarin de Grondwets-uitlegging in vrijgeven zin, schreden op de ontwikke-lings-baan der menschheid, en dergelijke schone *lyp-phrases*, als schitterende woordenpraal, schering en in-slag waren.

Voorts wordt de sympathie van den *Nieuwsbode* opge-wekt door «het religieus element dat er in die rede-voering doorstraalt, een element, te hoogen te waar-deeren, naarmate men in onze dagen alle godsdienstig-heid, als kinderachtige dweeperij, verwijderen wil.»

Wij zijn even gezind als de *Nieuwsbode* om met den godsdienstigen toon in 's burgemeesters aanspraak te sympathizeeren, vooral als die godsdienstigheid uit het hart spreekt en niet behoort tot de schitterende woordenpraal en geschone *lyp-phrases*, die de *Nieuwsbode* beven gewaagde. Wij voor ons zijn niet voor-nemens de opregtheid van den heer Messchert van Vol-lenhoven in twijfel te trekken, en zoo hij bij de aan-neming zijner waardigheid den bijstand des Hemels met meer woorden en langer zinnen inriep, dan gewoonlijk bij zulk eene gelegenheid geschiedt, gelooven wij dat hij dit deed, omdat hij het meende. De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* echter, die godsdienst alleen schijnt te be-grijpen in den zin van staatkundige partijchap, ziet in die woorden des Burgemeesters een bewijs, dat hij niet niet genegen betoont de n] stroom eener politieke partij te volgen, maar liever zich op een zelfstandig stand-punt, nuttig te maken aan de belangen der hoofdstad, en daardoor aan 't lieve Vaderland een bijdragen Koning.»

Wij houden ons overtuigd dat de heer Messchert van Vollenhoven zich weinig gewillig moet gevoelen met de uitlegging, welke door zijn zandenaar in den *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* aan zijn godsdienstig gevoel gegeven wordt.

Mag ik u voor het volgende eene plaats in uw dagblad verzoeken?

In de Tijdspiegel van Maart 1858 komt onder de rubriek "brievensbus" een artikel voor, getiteld: "Een opgewonden brief over eene alledaagsche zaak." Voor zoo ver wij uit dat artikel kunnen opmaken, is hiervan het volgende de aanleiding:

In het natuurkundig genootschap "Tot Nut en Vergevoegen te Arnhem, is eene voorlezing gehouden, welke aan een lid, R. K. Priester, een (zijdelingsche of direkte) aanval tegen de Katholieke Kerk of geestelijkheid is toegeschenen; dat lid heeft daarop een brief aan het bestuur van het genootschap geschreven, waarin hij zich over die voorlezing beklagt en voor zijn lidmaatschap bedankt. — Dit is "de opgewonden brief."

"De vrij alledaagsche zaak" wordt met recht aldus door de "Tijdspiegel" genoemd. Een lid der Vereeniging namelijk heeft zich over Galileis veroordeeling uitgelaten, op eene wijze geheel en al overeenkomstig de nu eemaal voor onwederlegbaar (?) verklaarde meening omtrent dat proces. De door latere onderzoekers, de door authentieke stukken gestaaide waarheid, waarbij de handwijze van de Roomsche inquisitie in een geheel ander daglicht verschijnt, is miskend, maar daarentegen de onmisbare bombast van "duistere nacht, van brandstapels der inkvisitie" niet vergeten — Wij geven het de Tijdspiegel gewonnen: het ignoreren van historische rehabilitatiën (sit veniam verbo) is eene "vrij alledaagsche zaak. Insgelijks is het dit dat men zich hier te lande zeer gebelgd er over betoont, wanneer een Katholiek niet toestemmend of altans stilzwijgend daaraan zijn zegel hecht; maar (o verwatenheid) het vermeest zijne stem er tegen te verheffen!

De aard van een dagblad, de ruimte mij gegund laat niet toe de geschiedenis van Galileis proces hier te behandelen. Trouwens, ieder Katholiek, die eeniger mate met de geschriften der Katholieke pers bekend is, zal de weêrlegging der dwaling aangaande Galilei wel gelezen hebben: voor vele anderen zouden mijne woorden slechts wezen een *vox clamans in deserto*. Zij willen op het veld der historie niet gediend wezen van het licht der waarheid, want op het terrein dat door de dwaling wordt omneveld, vinden zij den zwadder, waarmede hun haat zich voedt.

Ik zal den inzender van den brief in de Tijdspiegel alleen eenige opmerkingen maken. Zij zijn deze:

I. Ber dat men de geschiedenis van Galilei behandelt op eene wijze, stuitend voor Katholieke medeleden des genootschaps. Want vóór om het men de dwaling, die nadelijk is, verkondigt in plaats van de waarheid der zaak, die dit niet is; moest men eerst de stoffe waarover men handelt grondig bestudeeren. Het werk van den Protestant Brewster: *The martyrs of science or the lives of Galileo, Tycho Brahe and Kepler*, onder anderen, zou hem zeer te stude komen. Ook ware het voor hem wel der moeite waard geweest de beknopte, maar kernachtige studie van Ph. van der Haeghen: *Galilée et l'inquisition de Rome* na te lezen, en dan de bronnen na te gaan, die daarin worden opgegeven; van anderen arbeid zal ik niet eens spreken.

II. Wanneer men zoo aan "de domheid" van de Hoogwaardigheidsbekleeders der R. K. Kerk de veroordeeling van het stelsel van Galilei toeschrijft, zou men moeten vergelijken, wat omtrent denzelfden tijd, om dezelfde sterrekundige meeningen, Kepler in Duitschland wedervoer, die van het Luthersch konsistorie van Wurtemberg vrij wat meer leed wedervoer, dan Galilei van "de Hoogwaardigheidsbekleeders der R. K. Kerk." Menzels voortreffelijk *Neuere Geschichte der Deutschen* zou dan den vervaardiger van die voorlezing zeer te stude gekomen wezen.

III. Wanneer men van de domheid der "Hoogwaardigheidsbekleeders van de R. K. Kerk" spreekt, zoo zou men eerst wat beter met de geschiedenis van Italiës literatuur, ook in de XVIIe eeuw moeten bekend wezen. Ware men dit, men zou zoo maar niet onbekoofd van "domheid" spreken. Ik voor mij geloof, dat "de domheid van die mannen zeer wel kan opwegen tegen de wijsheid van de "Tijdspiegel" of van een lid van het natuurkundig genootschap "Tot Nut en Vergevoegen te Arnhem.

Moet men dan honderd keeren herhalen, dat Galilei niet veroordeeld is om zijne astronomie, maar omdat hij wilde, dat men den bijbel zou uitleggen naar zijne astronomie; dat hij meer dan voorkomend en welwillend is behandeld; dat hij niet is getortureerd; dat zijne gevangenis slechts is geweest het ruime en prachtige paleis der Medicis te Rome; dat zijne straf is geweest drie jaren lang eenmaal 's weeks de zeven boetespalmen te lezen — en dat hij met meerdere voorzigtigheid dit alles had kunnen voorkomen?

Men kan het honderd keeren herhalen — men kan de onwraakbaarste historische dokumenten aanvoeren — toch zal de een of ander blijven voortdreunen met het oude bedje; toch zal men zich gebelgd achten. Wanneer men het deuntje voor oud en afgesleten en voor ijdel-

heid verklaart, toch zal de "Tijdspiegel" en dergelijken zijne papieren bliksems uit zijne brievensbus halen, om dien reconstrueur der geschiedenis te verpletteren. W. J. F. Nuyens.

De heer luitenant-generaal baron Forstner van Dambenoy, bij Zijner Majesteits besluit van den 2den Januarij jl., n°. 42, tot Hoogstdezeszelfs adjudant-generaal benoemd, onder reserve der aanspraak, welke hij later, overeenkomstig de bestaande wettelijke bepalingen, op het pensioen als afgetreden minister van Oorlog zou kunnen doen gelden, heeft dezer dagen te kennen gegeven, dat hij, gebruik makende van die reserve, alsnu verlangt tot gezegd pensioen in aanmerking te komen.

Deze pensionering zal intusschen eene wijziging in de ontwerpbegroting van het Departement van Oorlog over 1858 noodzakelijk maken, te welken einde naar aanleiding daarvan, eene nota van wijziging is opgemaakt, welke bij de Tweede Kamer is ingezonden.

Men zal daarin opmerken, dat het gehele bedrag der uitgave voor een luitenant-generaal, adjudant-generaal, uitgetrokken, ter vermindering wordt opgegeven, niet-tegenstaande te dier zake werkelijk uitgaven hebben plaats gehad, doch die wijze van vermindering is meer verkieslijk voorgekomen, terwijl het voornemen bestaat om de uitgaven welke geschied zijn, en die in elk geval slechts de vier eerste maanden dezes jaars zullen betreffen, uit de op het artikel aangewezen gelden te vinden. Mogten die daarvoor later blijken ontoereikend te zijn, dan zal het artikel daarvoor op de gewone wijze uit den post voor onvoorziene uitgaven kunnen worden aangevuld; immers alles in de veronderstelling dat de ontwerpbegroting eventueel tot wet worde verheven.

In de provincie Drenthe, ziet het er thans in vele plaatsen zeer treurig uit met het water, dat door de steeds aanhoudende droogte op de eenigzins hooggelegen plaatsen dermate is weggedroogd, dat dit in velerlei opzichten groote bezorgdheid begint te wekken. Vooral is dit het geval in de zeer uitgestrekte veenkolonie Hoogeveen, alwaar thans bijna alle vaarten en wijken nagenoeg geheel droog zijn; er zijn veenbazen, die omstreeks f 30,000 aan turf van het vorig jaar op het veld hebben staan, die niet kan worden verscheept ten gevolge van het algemeene gebrek aan water. Doch ook de landbouwers en veehouders lijden daardoor onberekenbare schade, daar de mest niet met schuiten naar de landen kan vervoerd worden en dat vervoer niet per as kan geschieden. Het eenige redmiddel voor den landbouwer is daarom de guano, die in mindere hoeveelheid behoeft aangevoerd te worden, en alzoo, bij het gebrek aan schuitenvervoer, het gemakkelijkst is aan te brengen.

Naar men verneemt, bestaat bij vele Schokkers het plan, om het dorp den Hoorn, op Texel te betrekken, op welk zoo onmiddellijk aan zee gelegen dorp de uitstekende gelegenheid bestaat, om zoowel des winters als des zomers hun visschersbedrijf uit te oefenen, en alwaar zij zeker tegen uiterst billijke prijzen zeer geschikte ruime woningen met tuinen kunnen aankopen, omdat de loodsers, vroeger voor het grootste gedeelte bewoners van dat dorp, ten gevolge der jongste bepalingen van het loodswezen genoodzaakt zijn aan het Nieuwe Diep te wonen (H.)

Johanna Maria Colé is heden ochtend door het prov. gerechtshof alhier schuldig verklaard aan kindermoord, voor de eerste maal door de ongetrouwde moeder gepleegd, en dien ten gevolge veroordeeld tot een tuchthuisstraf voor den tijd van 12 jaren.

Zooals bereids gemeld is is den 14^{en} dezer te Vlaardingen eene voorloopige vergadering gehouden van boekhouders en reeders van haringsschepen, ten einde te beradslagen over het al of niet wenschelijke om dit jaar weder even als vroeger eene haringjagerij zamen te stellen. Daarin was, zooals men meldt, het gevoelen algemeen, dat eene dergelijke vereeniging zeer te wenschen is. Intusschen heeft men eene verlenging van tijd aangenomen, namelijk dat de vaartuigen eerst den 1sten Augustus zouden binnenkomen. Ten einde een ruimer voorraad van haring te erlangen, heeft men daarmede in verband gebragt 7 jagers en is thans bepaald, dat zij 1200 ton zullen moeten overbrengen. Om de overgifte van maatjes te bevorderen zal men daarvoor aan de reeders f 15 per ton boven de volle betalen; de stuurlieden hebben dan geen aanleiding om maatjes aan boord te houden. De vertrektijd der jagers is bepaald op 15 Junij. Men hoopt dat de buitenreeders zich met die van Vlaardingen zullen willen vereenigen opdat er eene algemeene jagerij tot stand kome, welke voor den handel wenschelijk is.

Sedert eenige dagen zijn te Scheveningen 22 pinken aangekomen, meest alle aanbrengeende schelvisch en kabeljaauw, die op het strand de aanzienlijke som van f 12000 hebben opgebracht. Zij waren van eene zeer goede en smakelijke kwaliteit.

Door de Pruisische postadministratie is berigt gegeven omtrent het hervatten van de dienst der pakketbooten op Zweden en op Rusland. De dienst van Stralsund op Ystad is begonnen den 15den April. De booten vertrekken van Stralsund iederen Zondag en Donderdag des middags na de aankomst van de post van 6 1/2 ure des avonds te voren uit Berlijn en van Ystadt des Dingsdags en Zaturdags na de aankomst van de post van Stockholm.

De dienst tusschen Stettin en Stockholm wordt aangevangen op den 20sten April. De booten varen eens in de week. Zij vertrekken van Stettin elken Dingsdag des middags na de aankomst van den spoorrein van 5 1/2 ure 's morgens uit Berlijn, en van Stockholm mede iederen Dingsdag ten 8 ure des morgens.

De booten tusschen Stettin en Kroonstad komen op den 15den Mei aanstaande in de vaart. Zij vertrekken van Stettin elken Zaturdag des middags, na de aankomst van de post van denzelfden morgen uit Berlijn, en van Kroonstad mede elken Zaturdag tegen den avond.

Met deze verschillende gelegenheden kunnen door tusschenkomst der Nederlandsche postkantoren brieven naar Zweden of naar Rusland worden verzonden en dan daar ontvangen.

Volgens berigt van de Britsche postadministratie is er thans slechts eens in de maand en wel met de pakketboot welke op den 23sten van elke maand van Plymouth naar de westkust van Afrika vertrekt, gelegenheid tot verzending van brieven naar de Canarische eilanden en naar Madera. De Braziliaansche boot, waarmede tot dusverre eene tweede gelegenheid op den 9den van elke maand bestond, heeft opgehouden die eilanden aan te doen.

Z. M. heeft H. L. J. Thieffry op zijn verzoek eervol ontslagen als dir. van het postkantoor te Roodendaal, en in deszelfs plaats benoemd P. G. Piepers; alsmede benoemd tot dir. van het postkantoor te Monnikendam J. A. Samuël; voorts het ontvangkantoor der dir. bel. en acc. te Usquert opgeheven en vereenigd met dat van Wurffum, en tot ontv. aldaar benoemd J. W. Veen Valck.

's HERTOGENBOSCH, 20 April. Verschillende gemeentebesturen hebben zich achtereenvolgens tot de Hooge Regering gewend, opdat het buskruid, zich in die gemeenten bevindende, tot voorkoming van mogelijke ongelukken, daaruit moge worden verwijderd.

Ook 's Hertogenbosch volgde dat voorbeeld. Door den Koning gemagtigd, heeft de Minister van Oorlog het gemeentebestuur dezer stad thans te kennen gegeven, dat men dat verlangen zou worden volkomen voldaan, de stad voor hare rekening voldoende magazijnen daartoe zal doen inrigten. Het is te betwijfelen of hieraan wel zal worden voldaan. (H. & Effw.)

BREDA, 22 April. Op heden middag werd ten stadhuize alhier publiek aangebest: het maken van twee gazhouderputten, fabrieksgebouwen, smederij, loodsers, smederij en direktorswoning, voor de op te rigten gazfabriek in het Waterkruet buiten de Waterpoort, hetwelk werd aangenomen door den heer A. van Glabbeek, aannemer van publieke werken, wonende alhier, voor eene som van f 24,280.

— Op den duur wordt hier op de gewone marktdagen, Dingsdag en Vrijdag, zulke slechte boter aan de markt gebragt, dat zij voor geen mensch eetbaar is; men denkt algemeen, dat die boter vermengd is met het een of ander schadelijk bestanddeel.

— De verschillende bataljons van het 5de reg. infanterie zullen, volgens de opgegeven afschietdagen, tot aan den Moerdijk marcheren, en van daar per stoomboot naar de verschillende plaatsen in Zeeland overgevoerd worden.

WILDERVANK, 21 April. Maandag ff. heden te Stads-Kanaal een droevig ongeluk plaats gehad. Twee mannen uit de gemeente Blijham naar hun balgel- (turf) werk willende gaan, verkozen zich met een schouw over te zetten, in plaats van tot den eersten draaf van het kanaal te loopen. Naauwelijks waren zij midden in het kanaal gekomen, of het vaartuig kende om, waardoor zij beiden jammerlijk verdronken. Belden laten vrouw en kinderen na.

SCHOONHOVEN, 21 April. De heden gehouden weekmarkt kenmerkte zich door gedrukte prijzen van boter, die tot 84 cents per N. & terugliep. Hennep, hoewel de prijs stationnair blijft, geniet meer vraag.

ASSEN, 19 April. Er is hier heden eene buitengewone vergadering der Prov. Staten van dit gewest gehouden, ter behandeling, onder anderen, van een onderwerp, waarin in dit gewest algemeen het grootste belang wordt gesteld. Het betreft nl. het verzoek van het gemeentebestuur van Coevorden, om eene subsidie van f 25,000 te bekomen, uit de prov. fondsen, voor het ontworpen gekoncessioneerde kanaal van Coevorden naar de Grootte Vecht. Ged. Staten hebben ongunstig over dit verzoek geadviseerd. Hoewel het kanaal Coevorden zal bevoordeelen, zien zij daarin echter op den

duur nadeel voor de belangen der provincie. Men denkt dan ook, dat de Staten het verzoek zullen afwijzen. Er is eene commissie uit de Staten benoemd, om hierover advies uit te brengen.

KUINRE, 17 April. In de botermarkt was weinig of geen verandering; prijs per 4 vat f 44; per 1 vat f 21.50 à f 21.75.

OLDEMARKT, 17 April. De handel in boter was heden niet wilder; over het algemeen werd besteed: per 4 vat f 43.50; per 1 vat f 21.25 à f 21.50.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 April. Het artikel van den *Constitutionnel* omtrent Bernards vrijspraak wordt op verschillende wijze besproken; sommigen beweren dat de *Constitutionnel* eene waarschuwing zou hebben ontvangen. Doch het gerucht daarvan is ongegrond; overigens wil men dat het artikel niet zal worden herroepen. Alles schijnt zich te bepalen bij de zijdelingsche ontkenenis van den *Pays*, die zijne kolommen voor de nota van den *Constitutionnel* gesloten houdt, en bij een artikel in de *Patrie*, 'twelk bestemd schijnt om den slechten indruk, door de heillooze ontboezening van den *Constitutionnel* veroorzaakt, te vernietigen. De *Patrie* verklaart vooreerst, dat het verdict der jury in Engeland boven alle discussie verheven is en zij alleen zal spreken van de daarop gevolgde manifestatiën. Deze manifestatiën, zegt het blad, zijn de verheerlijking van het feit, dat zoowel door de geschreven wet als door zedelijkheid met den naam van misdaad is bestempeld. Het blad beveelt aan niet te overdrijven, wacht zich Engeland verantwoordelijk te stellen voor de daden van eene demagogische minderheid, en maakt van deze gelegenheid gebruik om te wijzen op de vorderingen der demagogie aan gene zijde van het Kanaal, en de aandacht van het konservatief kabinet, in Engeland, thans aan het roer, daarop te vestigen. De konklusie van de *Patrie* is overigens geheel ten voordeele van den Engelsch-Franschen bond en het blad rekent op de vaderlandsliefde van beide volken en de wijsheid van beide overnemenden om dien te redden.

Men verwacht de opening der Parijsche konferentiën tusschen den 19 en 15en Mei. Het schijnt bepaald, dat de discussiën alleen zullen loopen over de reeds vroeger behandelde quaestiën. Ferud Pacha, zou, volgens uit Konstantinopel ontvangen dépêches, de Porte bij die konferentiën vertegenwoordigen en Mahmoud Pacha, ex-gouverneur van Smyrna, gedurende zijne afwezigheid met het bestuur van Buitenlandsche Zaken belast worden.

Uit de dépêches van Bernards, die de manifestatiën, waartoe de uitspraak der Jury te Londen, in de zaak van Bernard heeft aanleiding gegeven, zeer overdreven zijn voorgesteld. De uitgewekenen, voor wie die zaak van groot gewigt was, hebben niet nagelaten het verdict met veel gedruisch toe te juichen; maar het gouvernement zoowel als de meerderheid van het fatsoenlijk publiek, hebben hunne droefheid betoond over een wetgeving die niet bij magte is de misdaad te straffen. Het kabinet-Derby heeft zich gebaast aan het Fransche kabinet mede te deelen, dat dit verdict een feit buiten alle verwachting was, en de Jury vooral onder den invloed was der mees, dat de schuldigverklaring, de doodstraf zou ten gevolge hebben.

Aangezien verscheidene wetsvoorstellen spoed vereischen en het gouvernement ze niet wil doen uitstellen zoo schijnt men tot een nieuwe verlenging van het Wetgevend Ligeaam tot den 10 Mei te zullen besluiten.

De heer Fazy, president van den staatsraad te Genève, is eindelijk naar Frankrijk overgekomen in het belang der Zwitsersche bank, waarvan hij directeur is. Zijn bezoek aan het ministerie van Buitenlandsche Zaken was niets anders dan een wellevendheid en had geen politiek doel. De heer Fazy is voornemens de aanstaande week naar Genève terug te keeren.

Dr. Turin verneemt men, dat de zitting der Kamers van gedeputeerden Maandag jl. niet talrijk vergaderd was, en werd er slechts weinig aandacht geleend aan een rede van den heer Sinep, tegen de wet over de Jury en de pers. De heer Deforesta verdedigde het wetsvoorstel uit een rechtskundig oogpunt.

De heer de Lamartine regtstreeks beschuldigd in de rede van generaal de la Marmora, waarbij deze verslag gaf van zijn zending door hem in 1849 te Parijs vervuld om ten gunste van Italië hulp te verzoeken, verdedigde zich tegen de aantijgingen van den generaal in een brief, die in sommige bladen is opgenomen. Die brief bewijst, dat de generaal zich minstens aan verrogende onnaauwkeurigheid in zijne beweerings heeft schuldig gemaakt.

Uit Madrid wordt geschreven, dat de minister van Justitie den 16en April omtrent de aanranding van generaal Verdugo eenige verklaringen heeft gegeven. De instructie hier zaak is bijna afgelopen. Doch aangezien de jurisprudentie verschillende straffen stelt ingeval het offer van een moorddaan hetzij aan zijne wonden sterft of die overleeft, zoo is nog niets beslist en wacht men den nog onzekeren afloop van de verwonding af.

— Volgens officieel berigt uit Antigua ontvangen, wordt het gerucht der plaats gehad hebbende onlusten aldaar bevestigd. Bloedige tooneelen zijn daarvan het gevolg geweest. De gouverneur van Guadeloupe heeft aan de Engelsche autoriteiten, op hun verzoek, troepen toegezonden, om de rust te herstellen.

— Volgens een gerucht zou prins Napoleon tot onderkoning van Algiers worden benoemd.

— In Venezuela ontstond onlangs een revolutionaire beweging tegen de aanmatigen van generaal Monagas, president van dien Staat. Monagas, om zijn gezag te bestendigen had, door eenvoudige dekreten, de konstitutie gewijzigd, doch dat was van geen langen duur. Zich op het punt ziende van door den opstand, die over een grotere magt beschikte dan hij had, omvergeworpen te worden, gaf zijnen troepen bevel niet te strijden, en na in de handen van het Kongres zijn gezag te hebben neergelegd, vlugten hij en zijn sekretaris José María Gafirrez in het huis van den heer Levraud, zaakgelastigde van Frankrijk. Nu weigert de overwinnende partij, door haat beziel, hem die wijkplaats en eischt in de kolommen van het hoofdorgaan der revolutie met groote onstuimigheid, dat hij aan de regtbank worde overgeleverd. De heer Levraud, in overeenstemming met zijne kollega's van het korps diplomatiek, weigert aan dien eisch te voldoen en op het oogeblik van het vertrek der dépêches, hield hij te dier zake een drokke wisseling van nota's met het voorloopig gouvernement, dat onder het presidentschap van den generaal Castro in de plaats van het gevallen bewind is getreden.

— Volgens den *Union franco-comtois* zijn er thans vijf en twintig paters Jezuiten in Syrie. Zij genieten er de grootste vrijheid, 't geen eertijds volstrekt het geval niet was, en bovendien mogen zij ongehinderd prediken en onderwijzen. Aangemoedigd door den Pauselijken Stoel hebben zij te Ghazir, zes mijlen van Beyruth in 1844 eene kollegie gesticht om er inlanders tot geestelijken op te leiden. Daar worden de Latijnsche, Grieksche, Syrische, Fransche, Italiaansche talen, de wijsbegeerte, de godgeleerdheid, de geschiedenis, de letterkunde en de wiskunde onderwezen even goed als in Europa, terwijl de godsdienstoefeningen er met even veel ijver worden waargenomen als in de beste huizen der orde. Er werd intusschen een geruimen tijd vereischt om inlandsche priesters te vormen, doch met zulk een godsdienstige en menscheppelijke opleiding mogt men te recht de beste uitkomsten verwachten.

Ook aan den eersten Arabischen theologant die daar de priesterlijke wijding ontving, heeft men naast God een liefdewerk te danken, dat bewondering verdient. Zijn broeder werd ziek en overleed, doch deze beval op zijn sterfbed zijn vrouw en vijf dochtertjes, waarvan de jongste slechts twee jaren ond was, aan zijne zorg. De jonge Arabische priester onderwees hen in de Katholieke godsdienst en zijne leering bragt de gewenschte vruchten voort. Eenige meisjes van het dorp en der omliggende dorpen voegden zich bij die nieuwe gemeente en het liefdewerk van den Arabischen priester breidde zich meer en meer uit. De door hem onderwezene vrouwen, waaronder de vrouw zijns broeders en eenige zijner nichten, werden te midden der bewoners van het land gezonden, waar zij velen tot het Christendom deden overgaan. Zijne zuster was naar een dorp gezonden van zeventien honderd zielen, die allen tot de Grieksche schismatieken behoorden, en een fanatieken priester hadden. Zij werd er mishandeld en haar leven was in gevaar, doch haar zachtmoedigheid en haar moed boden die beproevingen wederstand. Na verloop van eenigen tijd werden evenwel door de bewoners die haar christelijk geloof bewaarden, eenige jonge meisjes van haar inderwijs toevertrouwd. De goedwilligen van het dorp kreeg, noopten ook de ouders van haar onderwijs te ontvangen. Eindelijk verzocht het gansche dorp van de dwaling afstand te doen. De schismatieke priester was de eerste, die deze belangrijke daad verrigtte.

Het huis der schoonzuster van den Arabischen priester is nu een waar geestelijk huis geworden, waar Arabische zusters worden opgeleid om de bevolkingen te onderwijzen.

De Jezuiten te Ghazir hebben omstreeks 200 leerlingen. De middelen waarover zij kunnen beschikken om zoo velen te onderhouden, zijn niet voldoende ondanks de ondersteuning, die zij van de propaganda te Rome en van die uit Frankrijk ontvangen.

ENGELAND.

LONDEN, 22 April. In de laatste zitting van het Lagerhuis is bijna zonder discussie met 254 tegen 57 stemmen de motie van den heer Cox verworpen, welke strekte om den duur van het wetgevend mandaat, dat thans van zeven jaar is, tot drie jaren te verkorten.

— Simon Bernard is tegen borgtocht in vrijheid gesteld. Gisteren avond bezocht hij de leeskamer van Wyld in *Leicester-square*. Hij werd met warme toejuichingen ontvangen en zeide nadat op zijn gezondheid gedronken was: "Mijn heeren, ik dank u voor deze ontboezening. Gij drinkt niet op mijne gezondheid maar op die van uw eigen land. Gij drinkt op de vrijheid. Doch mijn mond is gesloten zoolang mijn proces niet geëindigd is. Vooreerst moet ik nog zwijgen. Toch moet ik u en de gezwerenen, welke over mij in de regtbank hebben gezeten, mijn dank betuigen. Ik rekende standvastig op een uit Engelschen zamengestelde jury." Deze woorden werden met toejuiching ontvangen. Daarop volgden drie hourrahs voor den verdediger van Bernard. Dit geheele voorval ging met veel opschudding gepaard.

— De kolonie der Fransche uitgewekenen te Jersey, heeft voor eenige dagen een keizerlijken verklikker ontdekt, die zich onder een valschen naam toegang tot hen had verschafft. Men heeft een fotografie-portret van dit personaadje laten vervaardigen, en verscheiden honderd exemplaren van zijn beekkenis overal verzonden, waar zich Fransche uitgewekenen ophielden.

— Uit New-York heeft men berigten tot 10 April. In de Kamer der vertegenwoordigers te Washington was met 124 tegen 106 stemmen het verzochte krediet, om tegen de Mormanen een beslissenden veldtocht te openen, geweigerd. Dien ten gevolge is door het gouvernement aan verscheidene agenten bevel gegeven om naar Utah te vertrekken, ten einde met Brigham-Young in onderhandeling te treden.

Dezelfde vergadering heeft bij een andere stemming verklaard in het besluit ten aanzien van Kansas te volharden. Nu zal de Senaat dat besluit moeten aannemen of een komité benoemen, ten einde een schikking tusschen beide wetgevende magten te bewerken. De bill, welke de aanneming van Kansas met de konstitutie-Lecompton dekreeteerd, is ter zijde gelegd en de Senaat heeft een nieuwen Staat in 'twezen geroepen, namelijk Minnesota, die twee senatoren en twee vertegenwoordigers naar het kongres zal zenden. De konstitutie van den nieuwen Staat zal niet eerder geldend zijn dan na ze door de bevolking is goedgekeurd. Deze bepaling wordt juist door den geest der partijchap aan Kansas geweigerd. Doch die tegenstand zal niet baten, want aan de aanneming van Kansas, als vrije Staat, wordt niet meer getwijfeld. 't Is slechts een quaestie van tijd, en de tijd, dien men verloren heeft om die uitkomst in het belang van 't Zuiden te verhinderen, heeft de overwinning der democratische partij en het verlies van Buchanan's populariteit ten gevolge gehad.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 20 April. Italië blijft den Oostenrijkschen staatslieden veel zorg baren. De openlijkheid waarmee graaf Cavour zijn staatkunde eene voortzetting noemt van die van Karel Albert, maakt elke begoocheling voor Oostenrijk onmogelijk. Men hoort dan ook reeds dat Oostenrijk zorg draagt voor een bijeenbrekking van troepen, talrijk genoeg om Sardinië ontzag in te boezemen. Overigens wordt door de verklaring van de directeur der gevangenis La Bonette te Parijs, bevestigd, dat Orsini den dag vóór zijn teregtstelling den brief schreef aan Keizer Napoleon, welke niet te verwarren is met dien door den advocaat Julius Favre voorgelezen. De naauwkeurigheid van den door de *Gazette de Rome* openbaar gemaakten brief, is wel aan geen twijfel onderhevig, om het even of de Fransche Regering, dan wel Jules Favre de openbaarmaking hebben bewaakt.

BERLIJN, 22 April. De toeneming der landverhuizing in Duitschland heeft verscheidene Duitsche vergingen er toe doen besluiten eerlang aan den bondsdag te verzoeken, maatregelen te beramen, strekkende om de landverhuizing te belemmeren. Een der daartoe aan te wenden middelen zou zijn, het ontnemen der concessie, aan de wervers van landverhuizers verleend; bovendien zou men een regt hebben op de landverhuizing, ten bate der landverhuizing, worden, en eindelijk het verbod om het land te verlaten, indien niet aan de wet op de krijgsveld is voldaan.

STADS NIEUWS.

BURGELIJKE STAND.

AMSTERDAM, 23 April.

- GETROUWD (21 April): J. J. Bosman, van Rotterdam, met M. Wafelman.
- BEVALLEN (20 April): J. S. de Bont, geb. Gerhards, D.
- (21 April): A. C. Mill, geb. Vos, D.
- OVERLEDEN (18 April): A. E. Gousjans, 76 j. - J. J. Ring, 75 j. - K. Bommer, wed. J. Liera Bollen.
- (19 April): E. Schröder, 3 m.

BUITENLANDSCHE BE.

ANTWERPEN, 22 April. Beleg 4 1/2 pc. 98 1/2 p. Metal. 77; Nation. 80; Spanje 2 1/2 g; 3 pc. binn. 37 1/2.

PARIJS, 22 April. Rege. 4 1/2 pc. 92.70; op tijd 3 pc. 69.—; Fr.-Oost. Spoorw. 692; Spanje 1 1/2 pc. —; 3 pc. 37 1/2.

Rom. Leening 89.

